

[nyheter om eu]

Ska Marit Paulsson åka hem nu?

Under valrörelsen inför EU-parlamentsvalet förra sommaren uttalade Folkpartiets toppkandidat Marit Paulsen att hennes viktigaste uppgift skulle bli att i grunden förändra EU:s jordbrukspolitik och radikalt minska jordbruksbudgeten. Men förutsättningen var att Lissabonfördraget skulle komma att träda ikraft eftersom det ger EU-parlamentet inflytande över EU:s jordbrukspolitik. Om inte förklarade Paulsen att hon lika gärna skulle kunna åka hem från Bryssel.

Den 1 december trädde Lissabonfördraget i kraft och sedan dess pågår det en diskussion i EU-parlamentet om unionens framtida jordbrukspolitik. Marit Paulsen är engagerad när parlamentet för första gången får vara med och besluta om jordbruksbudgeten. Det är också en av hennes partigruppsvänner, den brittiske liberalen George Lyon, som ska ta fram parlamentets ståndpunkt inför förhandlingarna med medlemsländernas regeringar.

Men Lyon har inga förhoppningar om att Paulsens löften om grundläggande förändringar av jordbrukspolitiken ska infrias.

”Det finns starka krav på nya sorters regleringar från Frankrike, Spanien och Grekland, och de nya EU-länderna kräver ökat stöd till sina bönder. Det blir tufft nog att se till att behålla de reformer med kraftigt minskade prisstöd som genomförts de senaste åren”, sade George Lyon vid en pressträff i Bryssel. Men Marit Paulsen är oförtrutet optimistisk om radikala förändringar och tror på en halvering av jordbruksbudgeten: ”Men den revolutionen kan inte

komma inifrån EU. Det är konstigt att inte konsumentföreningar, fack och näringsliv ger sig in i den här debatten.”

Om det nu är så att det är den utomparlamentariska kampen som kan förändra EU:s närmast groteska jordbrukspolitik, då uppstår frågan om varför det var så viktigt för Marit Paulsen att vinna plats i EU-parlamentet. Är det dags att åka hem nu?

Eva-Britt Svensson

Islänningarna säger nej till EU

EU-kommissionen ger klartecken för Island att börja förhandla om medlemskap i EU. Nästa månad ska EU-ländernas regeringar besluta om medlemskapsförhandlingarna ska inledas. Förutom att få tillgång till de vidsträckta fiskevattnen så ger ett isländskt medlemskap EU tillträde till ett område som Bryssel varit intresserat av, men nästan utestängt från. Nämligen det alltmer uppmärksammade Arktis, där den framväxande EU-stormakten vill flytta fram sina geopolitiska positioner i konkurrens med USA och Ryssland. Uppskattningar talar om att 20-25 procent av världens oupptäckta och kvarvarande olje- och gasresurser kan finnas i Arktis.

Island har till följd av EES-avtalet till stora delar redan anpassat sig till EU:s lagar och regelverk. Men jordbruket och framför allt fisket kommer att bli svårlosta problem under medlemskapsförhandlingarna.

Island och EU har årliga konflikter om fiskekvoter för bland annat makrill och blåvitling utanför Islands kust. Utlänningar får inte äga isländska fiskeföretag, vilket strider mot EU-reglerna.

Island måste även införa skyddsregler för säl och valar.

Fisket är viktigt för Island. Ungefär hälften av landets exportinkomster kommer från fiskindustrin. Rädslan för att tappa kontrollen över fiskevattnen har avhållit islänningarna från att söka medlemskap i EU.

Men situationen förändrades drastiskt hösten 2008 då de isländska bankerna kraschade och Island gick in i en allvarlig ekonomisk kris. Då svängde EU-opinionen eftersom man antog att landet med euro som valuta inte skulle ha drabbas lika hårt. Sedan dess har utvecklingen i Baltikum, Grekland, Spanien, Portugal och Irland visat att detta antagande är grundlöst.

I somras lämnade den isländska regeringen in en EU-ansökan. Men islänningarnas intresse för unionen har åter svalnat. Inte minst eftersom EU-länder som Storbritannien, Holland och också Sverige har visat upp en oresonlig attityd när det gäller att tvinga det isländska folket att betala kostnaderna för den finanskris som är en konsekvens av bankirers och andra finansaktörers lätt sinne.

Ställt i relation till befolkningens storlek får betalningskravet från Holland och Storbritannien närmast hisnande proportioner. Island har inte långt fler invånare än Malmö. Sammanlagt rör det sig om 120.000 kronor per islänning och enbart räntan motsvarar hälften av den isländska sjukvårdsbudgeten.

En ny opinionsundersökning om islänningarnas uppfattningar om medlemskap i EU, utförd av Capacent för Farmers Association of Island, visar 56 procent är motståndare till EU medan 33,2 procent är anhängare.

Gösta Torstensson

EU:s föräldraledighet: En skyldighet för mammor

EU:s nya regler för föräldraledighet innebär i en skyldighet för mammor att ta ut de första sex veckorna. För pappor däremot är det en rättighet till två veckors ledighet men de har fortfarande inga skyldigheter. Parlamentets jämställdhetsutskott röstade på tisdagen om de nya reglerna. "Förslaget reducerar kvinnor till enbart mödrar. De nya reglerna talar nästan bara om mamman, pappan nämns knappt," säger Eva-Britt Svensson. "Det är ett klart tecken på den europeiska högerns kvinnosyn, att mamman ska stanna i hemmet när barnen fötts. I Sverige har vi föräldraledighet, men detta kommer att tvinga oss att införa mammaledighet. De nya reglerna ska ersätta ett direktiv från 2000 som tvingade Sverige att införa två veckors obligatorisk mammaledighet i samband med födseln. I mars väntas EU-parlamentet ta beslut i plenum, sedan går ärendet till ministerrådet.

Det lämpliga vore att gå ur EU

Maria Karlsson, facklig samordnare på SAC, Syndikalisterna, menar att högerregeringens antifackliga lagförslag, Lex Laval, inte är förvånande. Med ett EU-medlemskap följer de fyra friheterna där människor, varor, tjänster och pengar ska röra sig fritt. Marknadskrafternas fria rörlighet har därmed företrädare framför till exempel löntagarnas rättigheter. – Valet att inte ha dessa regler finns tyvärr inte. Det vill säga om vi inte väljer att gå ur EU, vilket vore det lämpliga, säger Maria Karlsson till tidningen Arbetaren Zenit.

Bildt välkomnar invit från Nato

Försvarsalliansen Nato vill ha ett närmare samarbete med Sverige och Finland. Natos generalsekreterare, förre danske statsministern Anders Fogh Rasmussen säger i en intervju i tidningen Helsingin Sanomat att Nato vill stärka relationerna med de båda partnerskapsländerna och göra relationerna mer politiskt betydelsefulla. Sverige och Finland bör redan nu kunna delta i beredningen och beslutsfattandet i och med att de deltar

i krishantering i Afghanistan, påpekar Fogh Rasmussen. Utspelet välkomnas av utrikesminister Carl Bildt.

– Vi har samma önskemål om att komma in mer i ledningsdiskussionerna när det gäller exempelvis operationerna i Afghanistan och Kosovo. När vi nu deltar i dessa operationer under Nato vill vi också vara med på den högre nivån och ha inflytande. Det är inte alldeles enkelt när man inte är medlem, men vi borde kunna göra det bättre än vad vi gör i dag, säger Bildt till TT.

Ingen märkning för djurskydd

EU-kommissionen har lagt fram sina planer på hur djurskyddet kan stärkas. En fråga gäller om EU ska införa en djurskyddsmärkning – en märkning av kött och andra livsmedel som anger hur djuret har fötts upp. Syftet är att konsumenterna ska kunna välja livsmedel som producerats under drägliga förhållanden. EU:s jordbruksministrar är överens om att det behövs ett starkare djurskydd för att hindra att djur vanvårdas. Men en majoritet vill hellre ha en frivillig djurskyddsmärkning än en obligatorisk. Sverige är sedan tidigare motståndare till en obligatorisk märkning. Ett sådant krav försvårar för länder utanför EU att sälja sina varor inom unionen.

Vapenexporten fortsätter att öka

Förra året ökade den svenska exporten av försvarsmateriel med 7 procent, enligt ISP, Inspektionen för strategiska produkter. Enligt ISP:s årliga rapport uppgick exporten till 13,5 miljarder kronor år 2009, vilket ska jämföras med 12,7 miljarder kronor år 2008. Merparten, 53 procent, av exporten går till EU-länder samt Norge och Schweiz. 27 procent av exporten går till Australien, Kanada, Sydkorea, Singapore, Sydafrika och USA. Resterande export gick bland annat till Pakistan, Indien, Malaysia, Thailand och Förenade arabemiraten. Även i år ger gamla beställningar genomslag i statistiken. Det gäller bland annat leveranser av Gripenplan till Sydafrika, Stridsfordon 90 till

Nederländerna och spaningsradar till Pakistan.

Stoppa avregleringen av järnvägen

Kaos har den senaste tiden blivit ett normaltillstånd för landets tågresenärer. Längre var "inställda tåg" den största rubriken på SJ:s hemsida. Att anklaga politikerna för vädret är kanske att gå väl långt, men deras beslut i riksdagen om att avreglera järnvägsmarknaden har starkt bidragit till det kaos som vintervädret har medfört.

Avregleringen av järnvägstrafiken är oaktat snön och kylan ett fiasko. Ständiga upphandlingar med pressade priser leder till ett stressat och chansartat underhåll. En entreprenör med lägsta bud kan helt enkelt inte räkna in kostnaderna för en eventuell kall vinter. Lär av Storbritannien som sålde ut British Rail med förseningar och svåra olyckor som följd. I dag börjar man åternationalisera den brittiska järnvägen. Den borgerliga regeringens totala avreglering och utförsäljning av järnvägstrafiken måste stoppas.

Lettisk arbetslöshet nära 20 procent

Lettlands arbetslöshet steg till 19,7 procent under fjärde kvartalet 2009, upp från 18,4 procent under kvartalet före, visar aktuell officiell statistik. Totalt uppgick antalet arbetslösa letter till 229.400 personer vid årsskiftet. Arbetslösheten har rusat i höjden samtidigt som den lettiska ekonomin i stort har gått in i väggen, med ett ras för bruttonationalprodukten (BNP) på 18 procent i fjol. I år beräknas BNP minska ytterligare 4 procent i Lettland. Under fjärde kvartalet 2008 var arbetslösheten i Lettland 9,9 procent. Sysselsättningen uppgick under fjärde kvartalet i fjol till 932.600 personer, en nedgång med 3,5 procent jämfört med året före. Antalet invånare som av olika skäl befinner sig utanför arbetsmarknaden steg under året med 5,5 procent till 624.400. De flesta är pensionärer och studenter, men där finns även 44.400 långtidsarbetslösa som gett upp och slutat söka jobb. Ett år tidigare uppgick denna grupp till 22.700 personer.